

LBRIS

We know
books

Griet Op de Beeck

Mult mai sus de al nouălea cer

– roman –

Traducere din limba neerlandeză de Oana Marin

Casa Cărții de Știință
Cluj-Napoca, 2022

spus eu. „Asta e super.” S-a uitat la mine de parcă l-aș fi cerut în căsătorie, șocat de atâta familiaritate băgăcioasă. N-a zis nimic și a pus cartea înapoi. „La sfârșit ea moare, acum chiar că nici nu mai trebuie să o citești.” Nici n-am terminat bine de zis, că deja mi-a părut rău.

Și o fată, prea tânără ca să-i zici om mare, mult mai tânără decât iubitul ei, care se apropia de treizeci de ani și avea o barbă aranjată cu trimmerul. I-am văzut cum trec, în drum spre casă. El o ținea zdravăn, mai tare decât ar fi fost cu adevărat nevoie. Era ceva lipsit de apărare în felul în care ea părea că nu știe cum să-și miște brațele. Aștia nu se cunosc de prea multă vreme, mi-a dat prin cap. Poate că era doar o proiecție din partea mea. Pentru că mă ducea înapoi cu gândul la vara în care aveam cincisprezece ani. Acum e și timpul să se întâmple, credeam pe atunci.

De fapt, nu mergeam pe la discoteci. Dar cu principiile nu ajungi niciodată prea departe. Așa că uite-mă, lângă ringul de dans. Era cald și, de fapt, nu destul de întuneric. Și eu tot ezitam între tupeu și fugă. Continuam să zâmbesc, era de bine, cu siguranță. Nici măcar nu băgasem de seamă că între timp venise un băiat să stea lângă mine. După normele adolescenților de șaisprezece ani, era numai bun de boyfriend, printre cei mai cei: cam douăzeci de ani, chip colțuros, ars de soare, corp muscular, îmbrăcat la modă. Îl chema Francis, mi-a zis.

„Vara asta lucrez ca salvamar aici, în Nieuwpoort.” Astfel și-a scos imediat din mânecă cel mai mare atu: salvamarii erau deosebit de bine cotați în ierarhia amorurilor estivale. Am rămas perplexă. N-am crezut cu adevărat niciun moment că în seara aceea voi pleca de acolo cu cineva de mână și acum iată-l pe acest tânăr zeu, acest adonis trimis din ceruri, care, ca într-o adevărată poveste, îmi va procura o amintire cât se poate de incredibilă a

primului meu sărut cu limba. „Ce faci, printre altele, în timpul liber?” Îi atârna un pic de salivă de bărbie. Speram că-i vorba de propria salivă, dar nu eram întru totul sigură. Putea să fie și a unei fete căreia îi pusese aceeași întrebare cu o oră înainte. Distrasă de această mult prea omenească ofensă la adresa frumuseții lui, am dat un răspuns complet greșit, deoarece a fost sincer: „Citesc și mă ocup cu muzica.” La care el a răspuns „șerpuitoare, unduitoare creatură a apei”, ca și cum aceste câteva cuvinte din Gezelle erau un poem de dragoste învățat pe dinafară, care trebuia să mă impresioneze. N-aș vrea să mă plimb cu el pe malul apei? Peste câteva minute mergeam, cuprinsă de brațele lui, de-a lungul țărmului. Și pe aici locuiam? Ai mei închiriaseră un apartament. Lui i-ar face plăcere să-l vadă. Odată ce ce-am ajuns acolo, fără alte încercări de a ne cunoaște mai bine, a început să mă sărute. El pe mine, asta era descrierea corectă. Nederanjat câtuși de puțin de lipsa mea de experiență, lungea și mușca, cu sete. Ca un smintit își înfigea și își scotea limba lui enormă și apoi o lua de la capăt. Probabil că săruta cel mai prost din tot orașul Nieuwpoort și din împrejurimi. Ce știam eu? Îl lăsam să-și facă treaba, pe de-a-ntregul copleșită. Măcar acum aveam prieten, nu putea să fie totul perfect. Apoi a început să moșmondească la pantalonii mei: cureaua desfăcută, nasturii descheiați și, fără alt preambul, și-a vârât juma de mână înăuntru. L-am respins mai mult de frică decât din principiu. La care s-a dus să se așeze pe un scaun în fața mea și și-a aprins o țigară: „Așa mi se întâmplă întotdeauna, îmi pică cu tronc fetele urâte. De obicei sunt taman cele mai doritoare, dar de data asta se pare că m-am înșelat.” Nu m-am învrednicit să-i răspund, deși așa îmi stă în fire. În septembrie, atunci când colegii de clasă m-au întrebat

cum îmi petrecusem vara, le-am zis: „Mai mult cu iubitul meu Francis, salvamarul.”

Cred că am talent la dragoste. Poate că sună tâmpit să zici așa ceva, dar îmi mențin spusele.

Opt ani și șapte luni am fost cu Frank. Cu o lună în urmă l-am zărit dintr-odată la gară, în hol, cu privirea ațintită spre orarul de plecări. Neschimbat după atâția ani. Cu o piele palidă, ochi nițel visători. Cu un trup care pare mereu pe grabă, de parcă ar fi în întârziere pe undeva, și de aceea nu merge cum trebuie: toate cele i se bălăbăne și sunt un picuț de tot într-o mișcare continuă.

Ezit o clipă, mă duc la el. Mă vede, surâde și mă îmbrățișează strâns, mai lung decât ar face-o un prieten. Nu e o senzație plăcută. Cred că are de-a face cu mirosul lui, atâtădată atât de familiar, și care acum, acum mă deranjează.

E mai bine când vorbim. Eu pun întrebările. Anumite tipicuri nu se schimbă niciodată. El răspunde. Pe larg. Îi merge bine: succese profesionale, casă cumpărată într-un zonă excelentă, tot prieten la cataramă cu cel mai bun amic al lui. Îl cunosc atât de bine pe omul ăsta. Se trage vag de barbă, își îndreaptă puloverul de două ori. Îmi cântărește privirea, ceea ce e altceva decât a privi. Simt din absolut orice: sunt goluri în ce povestește. Poate că așa vreau eu să cred. Și uite ce zice, dintr-odată: „Și dacă acum am lua noi de nebuni un tren spre Lokeren, de exemplu.” În general sunt destul de atrasă de ideile proaste. Am râs cu gura până la urechi. Nu am dat curs invitației.

Am treizeci și șase de ani. Mă întreb dacă oamenii se învață vreodată minte. Uneori cred că de fiecare dată dau din nou cu capul, de văd stele verzi, fix de același zid. Uneori cred cu totul altceva. Să trăiești din speranțe, așa se cheamă treaba asta.

LOU

Să ai doisprezece ani e oribil. Și mai infect e să ai doisprezece ani și să fii la gimnaziu.

Nu zic că școala primară mi se părea super, dar măcar era previzibil. Aveam o singură prietenă bună și niciun fel de probleme cu restul lumii. În anii ăia, trei băieți au fost îndrăgostiți de mine. Era suficient. (Cam păcat că Daan nu era unul dintre ei. Dar mai târziu am auzit de la Elsa că el avea gust de gumă de mestecat roz. Atunci am fost într-adevăr geloasă pe Elsa, dar nu mi-a mai părut așa rău după Daan.)

Erau doi învățători la noi la școală, dar nu am fost niciodată la ei în clasă. Doamnele erau, în general, drăguțe. În afară de doamna Godelieve de la 2B, ea era cam enervantă. Câteodată pur și simplu rea. De exemplu, atunci când Tiny, o fată căreia îi plăcea să se legene pe picioarele din spate ale scaunului, s-a răsturnat odată și a căzut de-a dat cu capul de ciment. Tiny plângea. Învățătoarea a obligat-o să rămână întinsă pe jos până la pauză. Și așa a lăsat-o pe puțin o jumătate de oră. Afară era soare, speram că Tiny într-acolo se uită. Iar eu de-abia îndrăzneam să mă uit la Tiny. Aș fi vrut să protestez, dar nu am făcut-o. Nu sunt în stare să le fac față oamenilor răi, deși asta nu e o scuză. Nu există oameni răi, ci doar nefericiți, spune taică-meu. Nu știu dacă e adevărat.

Îmi fac griji mai mereu. Și mie mi se pare aiurea, dar simt că parcă nu am de ales. În toate ai de ales, zice mama. De parcă ar fi atât de ușor.

De cele mai multe ori, pauzele mi le petrec la toaletă. Măcar acolo e liniștit.

Nu știu cum trebuie procedat: să-ți găsești prieteni. Cred că la școală ceilalți mă văd ca pe o ciudată. Îi înțeleg, zău. Și mie mi se pare că sunt o ciudată.

Și bineînțeles că s-a întâmplat și nenorocirea aia.

Mi-ar fi plăcut să mă duc la De Veder, chiar mi se părea o școală ca lumea. Taică-meu era de părere că nu-i practic, trebuia să iau în fiecare zi autobuzul până în oraș. Și s-a gândit că o școală mai mică, într-un spațiu plin de verdeață, cum e și casa noastră, ar fi mai bună pentru mine. Tata nu dă prea mult pe aici, dar, hodoronc-tronc, uite-l, cu tot cu opinia lui. E genul de bărbat care încearcă apa din piscină cu un deget de la picior, să vadă cât de caldă e. Apoi stă în cumpănă ore întregi, să sară sau nu, ca, în cele din urmă, să-și ia slipul de baie, să nici nu intre în apă și să se și vaite că acum iar trebuie să-și tragă hainele pe el. Și la piscină e ca în viață, în scena asta. Până la urmă a fost de acord.

Sunt prea sensibilă. Așa zice mama. N-aș ști cum să fiu altfel.

Am părul alb și ochi de un albastru-cenușiu. Am un metru patruzeci și șapte. Încă n-am avut vreun puseu de creștere, spune lumea. (Puseu de creștere e o expresie bizară.) De parcă ar fi promis careva că viața o să fie dreaptă. Nu am niciun hobby, căci mi se pare culmea plictisului să ai hobbyuri. Îmi place să-mi ocup timpul cu o grămadă de chestii, asta da. Aud și văd multe. Mă întreb dacă și alți oameni simt la fel de intens.

În prima zi mi-a fost frică printre elevii aceia, aproape toți mai mari ca mine.

De la locul de joacă toți cei din primul an sunt duși în hol. Ditamai turma, un șeptel de mai bine de o sută de

capete. Stau locului și mă uit împrejur. Pereții vopsiți într-un fel de verde care e imposibil să fie culoarea speranței. Și un miros de supă călâie, poate din sala de mese, dacă nu așa miroase băiatul ăla cu ochelari. Apoi aud a doua oară, de data asta iau aminte: „Lou Bergmans, 1L a.” O doamnă (păr oarecum brunet, zveltă, îmbrăcată ca de duminică, în mult prea mult bej, sigur predă matematica sau ceva de genul ăsta) ține o pancartă sus: anul întâi, Latină a. Când ne adunăm douăzeci și doi în jurul ei, ne ia cu ea într-o clasă.

Sunt fete care au înțeles pe deplin cum stă treaba. Cum ar fi Vanessa. Ea e cea pe care toată lumea o remarcă imediat. E cu un an mai mare decât noi și crede despre sine că e o persoană de care trebuie să se țină cont și, în cazul ei, e îndeajuns. E destul de blondă ca să-i țină figura. În plus, cică taică-său e un fotbalist renumit. Fetele vor să devină cea mai bună prietenă a ei, băieții vor să-i fie iubit. Imediat și aproape fără să-și dea seama joacă pe degete toată clasa. Și pe profesori, așa se va dovedi mai târziu. Mai ales pe cel de geografie, cu râsul lui ciudat, și pe cel de franceză, cu ticul lui (ochiul lui stâng duce o viață complet independentă, dacă nu ar fi atât de supărător să te uiți la el, m-ar lua râsul).

O zi doar, una singură, aș vrea și eu să fiu Vanessa. Să facem schimb pentru câteva momente și să văd cum m-aș simți: să fiu admirată. Poate că-i de-a dreptul obositor, câteodată. În timp ce mă gândeam la asta, regina însăși mă întreabă: „Lou, ăsta nu e nume de băiat? De-aia ai părul ăla scurt?” Nici măcar nu-i amuzantă observația, totuși haita care o înconjoară s-a pus pe chicotit.

Când m-am întors acasă pe bicicletă, în prima zi, am știut cu siguranță: șase ani, mult mai e.

Eva spune că trebuie să mă înarmeze pentru a face față lumii. Eva spune că noi două cam semănăm. Nici ei nu i s-au părut floare la ureche anii la școală, dar mai târziu a fost mai bine. Nu știu dacă să o cred. Și, oricum, momentan nu mă ajută cu nimic.

Nu știu dacă asta ar fi una dintre arme, dar îmi place să fac liste. Dacă mă plictisesc, dacă se întâmplă ceva neplăcut. Cinci lucruri care mă întristează: 1. cerșetori cu copii, 2. Vanessa, 3. ceață luni dimineața, 4. o singură perișoară într-un castron mare cu supă, 5. puiul de găină din vecini care era bolnav și a murit. Cinci lucruri de care îmi pare rău că există: 1. consultațiile medicale, 2. băuturile reci ca gheața (pentru că dinții mei sunt sensibili rău), 3. filmele cu Katie Holmes (care e prea frumoasă, zău) și filmele care se termină prost, 4. oja violet, mai ales pe degetele de la picioare, 5. Vanessa. Cinci lucruri care mă învesolesc: 1. necunoscuții care îmi zâmbesc, 2. „Feel the love generation”, cântecul ăla al lui Bob Sinclair, pe care Eva îl ascultă cu atâta plăcere, de dansăm amândouă super ca lumea pe el, 3. fraza haioasă chiar de la început dintr-o carte („La marginea pădurii, nu departe de râu, în tufăriș, lăcusta ținea un magazin. În vitrină, pe geam, era scris cu litere mari: TOTUL DE VÂNZARE (ÎN AFARĂ DE SOARE, DE LUNĂ ȘI DE STELE)”), 4. un sms drăguț la care nu m-am așteptat deloc. Și la punctul cinci trebuie să mă mai gândesc.

Eva e singura persoană care e la curent cu nenorocirea aia. Nu vreau să intru acum în amănunte.

Țin foarte mult la Eva. Când eram mică, mi se părea plină de haz. Mai târziu m-a învățat niște chestii. Întotdeauna îmi povestește mai întâi la ce să mă aștept înainte să mă ducă prin niște locuri noi, ceea ce îmi dă un sentiment plăcut. Eva

vorbește cu mine despre tot ce contează. Știe ce întrebări să pună și mă ascultă atunci când răspund.

Eva pare întotdeauna voioasă. De parcă dintr-un minut în altul stă să înceapă o petrecere și ea e gata sută la sută să participe. Eva zice că ei îi place să locuiască singură. Că poate să tragă toată plapuma peste ea, zice. Și să tragă un părț când vrea. Și să se scoale așa, în toiul nopții, să mănânce o înghețată.

Eva zice că îi face bine liniștea, când ajunge acasă de la muncă, unde-i mereu atât de aglomerat, plin de lume și de bătaie de cap. Înțeleg, și încă cum. Eva are un serviciu care cere curaj. Ajută oamenii care sunt la închisoare, în acest domeniu s-a pregătit. Și după aceea probabil că vrei, ca tot omul, să te liniștești nițel.

Câteodată o cred pe Eva. Câteodată sunt sigură că minte când spune astfel de lucruri. Dar asta încerc să uit. Prefer să consider că Eva e fericită.

CASPER

Eva venise cu ea la vernisajul meu: o femeie frumoasă, cu toată claiă aia de păr brunet, prins neglijent în vârful capului, cu pomeții aia înalți și cu ce privire: dură și blândă în același timp. Pe ditamai tocurile era un picuț mai înaltă decât mine, ceea ce mi se pare sexy.

Nu întreb niciodată lumea ce crede despre tablourile mele, dar femeia asta mă intriga, așa că după și-a dat Eva cu părerea – amabilă, așa cum e și Eva, dar în rest cam ce am auzit deja de atâtea ori – m-am surprins întorcându-mă înspre tipă: „Și dumneavoastră ce credeți?” „Nu pot să vă spun pe loc,” zice. „Dacă vreți cu adevărat să știți care e opinia mea, trebuie să-mi dați adresa dumneavoastră și atunci vă voi scrie o scrisoare.” A și râs, cu o privire pe care nu știam cum să o interpretez.

Am stat de vorbă amândoi poate vreun sfert de oră, dar în noaptea aceea am mers acasă cu privirea ei în minte.

La trei zile după aceea m-am trezit cu scrisoarea în cutia poștală, splendid de demodat, cu o caligrafie minunată. Am citit-o de cel puțin șapte ori: de parcă femeia asta făcuse o vizită cu ghid prin capul meu. Și ce cuvinte a folosit. Sunt eu un om al imaginilor, dar oamenii care se pricep să mânuiască vorbele primesc puncte bonus în universul meu.

Am căutat mult și bine să aflu cine sunt eu. De mic copil meșteream cu cerneală și hârtie, cu markere și suporturi de pahare, dar fără nicio direcție, fără să mă gândesc la ce eram în stare să fac cu ele. Mai târziu, de la

taică-meu citire, trebuia să învăț o meserie adevărată: „La noi în familie nu-s nici visători, nici artiști”, așa a spus, pe un ton măsurat, de parcă ar fi dictat o lege căreia mă voi conforma, era sigur de asta. Nu eram vreun rebel, mai întâi am făcut o facultate, psihologie. După ce le-am satisfăcut toate așteptările, am plecat, singur, departe de tot ce mi-era familiar. M-am uitat mult în jur, am păstrat mult tăcerea, ca să aud ce va răsună cel mai tare, m-am întors și m-am apucat de pictură. Mai târziu decât majoritatea, dar cu mai mult chef, așa bănuiesc, și mult mai concentrat, pentru că simțeam că mi se potrivește, că asta trebuia să mă fac: pictor. Oricât de plin de îndoială am fost până ce am îndrăznit să ies oficial din atelier, am crezut întotdeauna că trebuie să perseverez, fără recunoaștere, dacă e nevoie, fără bani, dacă e nevoie. Să fiu selectat, să mă bucur de succes internațional, a fost un sentiment bizar, dar și o ușurare: să primești răspuns la o întrebare e cel mai frumos lucru de pe lume. Pe deasupra, acum, după toți acei ani, puteam să mă dedic total muncii mele, asta contează pentru mine. Mult mai mult decât succesul. Din postura mea probabil că sună prea ușor și, totuși, așa stă treaba. Pentru că am nevoie să pictez ca să îndur viața și pentru că pictura mă umple de satisfacție.

Și acum tipa asta scrie despre munca mea, despre mine, atât de corect că mă ia ba cu cald, ba cu rece. În ce fel îmi descifrează tablourile. Cu fraze de genul: „Toată singurătatea aceea teribilă și jindul de a te pune din nou pe picioare. Izbucnești și încremenești. Simți și te rătăcești. Găsești și apoi te apuci iar să cauți. Dorința pe care o ai fără să știi prea bine ce să faci cu ea. Tot atât de bine poți să și râzi de ea, în hohote. Arta dumneavoastră este câteodată copios de amuzantă și, alteori, tristă de te ia plânsul – iar din când în când te cuprind ambele porniri.” Și mai e ceva: